

Když jsme klášter koupili, řekla jsem: „Pepo, co jsme to udělali?“ vzpomíná jeho zachránkyně Jitka Fučíková

11.10.2023 - | Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Proč jste se rozhodli zachránit novopacký klášter?

Manžel Josef prodělal v roce 1998 těžký úraz s poškozením páteře a míchy. V té době fungovala v novopackém klášteře ještě nemocnice a on v ní dlouho bojoval o život. I když se posléze uzdravil, zůstal odkázán na invalidní vozík. V roce 2004 jsme založili občanské sdružení Život bez bariér s cílem pomáhat i ostatním, kteří se ocitli v nelehké životní situaci.

Zaměstnanců a klientů postupně přibývalo a pronajaté prostory bývalých jeslí v Nové Pace nestačily k provozování aktivit organizace. V roce 2005 byla bývalá nemocnice a klášter na prodej. Manželovi tu lékaři a sestřičky v těžkém období zachránili život, a tak neváhal a na splátky jsme objekty včetně kláštera zakoupili od Královéhradeckého kraje s cílem je postupně opravit a využít pro činnosti organizace. Jeho slova zněla: „*Přece musím klášteru něco vrátit, když mě zde zachránili.*“

Jaký to byl pocit, získat klášter?

Popravdě, když jsme bývalou nemocnici včetně kláštera na podzim roku 2006 získali, při pohledu na jeho stav jsem se rozbrečela se slovy: „*Pepo, co jsme to udělali?*“ Objekty byly prázdné, chátrající, opuštěné. Měli jsme ale vizi vše postupně opravit, zajistit pro naše zaměstnance a klienty zázemí.

Neměli jsme zkušenosti a neměli jsme téměř žádné finanční prostředky. Pomohlo nám ale, že manžel je stavař, a tak věděl, jak by se měly objekty opravit a propojit, aby byly do budoucna bez bariér a vhodné pro klienty i s tělesným postižením. Já jsem měla zkušenosti v oblasti ekonomiky, musela jsem se naučit psát projekty a žádosti, protože v neziskovém sektoru se bez vícezdrojového financování neobejdeme. Musela jsem se naučit hledat finanční zdroje u různých donorů (nadace, firmy, jednotlivci) a s pokorou a úctou si je hýčkat s vděčností, že díky jim se malinkými krůčky posouváme k cíli.

Že jsme získali, jak se zde říká, „*novopacké Hradčany*“, ve mně vyvolalo pocit, že možná za delší dobu budeme těmi, kteří dali klášteru opět slávu a život. Každý den jsem navečer chodila po klášteře. Byl klidný, tichý, procházela jsem opuštěnými místnostmi a hledala inspiraci. Je pravda, že v objektu (hlavně v rajsském dvoře) se tak nějak život vždy na chvíli zastavil.

Oprava trvala od prvního nápadu do konce realizace přes 15 let, nastala v některé fázi taková krize, že jste toho chtěla nechat?

Bezesných nocí bylo spoustu. Areál, který jsme převzali, má tři budovy, prostranství a bylo potřeba skloubit několik věcí dohromady. Postarat se, aby normální chod organizace fungoval, aby zaměstnanci dostali ve výplatním termínu mzdy, abychom měli finance na úhradu energií. Potřebovali jsme vybavení, vozový park, materiál pro výrobu a do toho nastala etapa budování a opravy objektů. Vzpomínám, že jsme zažili několik krizí.

Nejhorší, co si vzpomínám, bylo, když jsme podávali žádost na projekty revitalizace kláštera. Vyšly výzvy z evropských fondů, my vše připravili a pak přišly problémy. Žádosti hotové, jen je přes určitý portál bylo nutné nahrát a podepsat. Doslova za minutu dvanáct se to podařilo, protože prostě nešel

zadat elektrický podpis. Nedovedu si představit, že kvůli jednomu podpisu by se neuskutečnila rekonstrukce kláštera za 130 milionů. Tehdy jsem získala opravdu hodně šedin.

Historie budovy kláštera je vsutku bohatá - na co všechno jste během rekonstrukce narazili, nějaký poklad?

„Pokladů“ se našlo mnoho. Ještě před revitalizací se díky restaurátorskému průzkumu objevily drobnosti - malby, zbytky obrazů v lunetách ambitu, opláštění studny. Tyto a další věci nás vedly k napsání knihy Poselství novopackého klášterního mnicha. V knize je nespočet fotodokumentací, ale i příběhů řekla bych na danou dobu pravdivých. Při rozsáhlé revitalizaci se objevily niky, které byly zrestaurovány, ale našla se i schodiště, která byla skryta světu snad 270 let. Jsou to schodiště, kterými chodili paulánští mniši mezi jednotlivými patry. Kdo klášter nyní navštíví, může je spatřit.

Říká se, že ve studni je zazděný otvor. Kdo ví, zda je to pravda. Snad další generace budou zkoumat pravdivost tohoto nálezu. Při rekonstrukci se v komíně našla postava čarodějnice, která měla u sebe láhev se vzkazem. Nález byl z roku 1962 a dělníci v něm popsali stav opravy tehdejší rentgenovny. Vzkaz poté i podepsali. Nález si zájemci mohou prohlédnout ve vitríně kláštera spolu s „poklady z půdy“ - drobným nádobím, které se používalo ve staré nemocnici.

Komu pomáhá organizace Život bez bariér?

Život bez bariér má 40 zaměstnanců, víc než polovina jsou osoby se zdravotním postižením. Provozujeme sociální služby, konkrétně denní stacionář, sociální rehabilitace, odborné sociální poradenství celkem pro cca 60 klientů. V rámci sociálních služeb jsme rozšířili denní stacionář o cílovou skupinu osob s Alzheimerovou chorobou a demencí.

Máme rozsáhlou půjčovnu kompenzačních pomůcek a v ní více než 200 pomůcek, např.: polohovací postele, chodítka, vozík, motomedy, koupelnové programy. Ročně zapůjčíme pomůcky téměř 180 zájemcům z celého Královéhradeckého a Libereckého kraje. Zaměstnáváme osoby se zdravotním postižením v rukodělných dílnách. Zde vyrábíme výrobky z keramiky, šité a tkané výrobky.

Dílny získaly ochrannou známku Regionální produkt Český ráj. Poskytujeme také handicapovaným přechodné ubytování. Nově jsme založili komunitní centrum, které je určené pro různé cílové skupiny a pro veřejnost.

V podstatě denně se v klášteře konají různé akce: vzdělávací programy, aktivizační činnosti, besedy, promítání, ale i svatební obřady.

Jaké jsou vaše další plány?

Prioritou je parkoviště, kterým bychom chtěli dokončit vstup do novopackého kláštera. Nyní je ve fázi projektové dokumentace, ale již známe rozpočet, který činí cca 35 mil. Kč. Jedná se o velkou finanční částku. I na tomto projektu bychom rádi jako dosud spolupracovali s městem Nová Paka a Královéhradeckým krajem, aby plocha byla důstojným prostranstvím pro všechny, kteří budou chtít klášter navštívit.

https://www.khk.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/kdyz-jsme-klaster-koupili--rekla-jsem:-_pepo-co-jsme-to-udelali-_vzpomina-jeho-zachrankyne-jitka-fucikova--387862